

Suzuki i Sverige 50 år – några reflektioner

Sven Sjögren

Starten i Sverige

Hösten 1970 började undertecknad violinstudier på Musikhögskolan i Göteborg. En regnig kväll kom Elisabet Samuelsson på besök till skolan. Hon hade två barn och de hade efter två år i USA återvänt till Sverige. Vår rektor gav henne tillåtelse att hålla föredrag för violinstudenterna. Hon var mycket inspirerad av det undervisningsprogram de hade deltagit i och ville berätta om den så kallade "Suzukimetoden". Ju mer jag lyssnade desto mer intresserad blev jag. Här beskrev en person en undervisningsmetod som verkade vettig, en pedagogik som startade mycket tidigare i barnets liv än som var fallet i Sverige. Dessutom beskrev hon en undervisning som verkade vara anpassad även för de riktigt små barnen. Och föräldraengagemanget var verkligen smart. Det betydde mycket som hjälp för läraren. Och dessutom – här fanns en fin filosofi och som verkade inkludera hela personen, inte bara instrumentalisten. Jag kom ihåg att jag – på min scooter hem den kvällen – körde som i en slags dimma. Jag kände att något stort och viktigt hade kommit i min väg den här kvällen. Det sista Elisabet sa var att hon ville starta "Suzukiundervisning i violin" i en källare hemma hos en vän i Norby Vallda (20 km söder om Göteborg) med ett 10-tal barn från kvarteret – *"ju förr desto bättre..."*. Hon undrade om någon av oss var intresserad att bli deras lärare. Så snart jag kommit hem ringde jag henne och sa att jag var intresserad. Vad jag inte visste då var att den här dagen kom att ändra mitt liv för alltid.

Undervisningen börjar

I början av 1971 startade vår undervisning i Norby Valda. Elisabet var en mycket dynamisk person och från början hade vi en liten grupp där i Norby Vallda. Varje onsdagseftermiddag hade vi individuella lektioner och på kvällen en grupplektion i ett närbeläget församlingshem. Den lilla gruppen växte och undervisningen bedrevs med hjälp av Suzuki Violin School plus de grammofonskivor som Elisabet hade. Elisabet förmedlade även kontakten med en ”professor John Kendall”. Vi var så glada att en av de absolut viktigaste personerna i världen när det gäller att introducera Suzukis pedagogik under 1960- och 70-talen – inte bara i USA, utan i hela världen – var den som vi fått att hjälpa oss. Långt innan Internets och e-postens tid skickade jag mest varje vecka brev innehållande frågor till Kendall, som mycket hjälpsamt svarade på breven – alltid på ett uppmuntrande sätt. Så höll vi på tills Mr. Kendall kom till Sverige på ett ”sabbatical leave” – han föreläste på universitet och andra institutioner om Suzukis pedagogik. Vid den tiden hade vi flyttat den växande gruppen elever och föräldrar till Göteborg, där vi var glada över att få ha de veckovisa grupplektionerna på Musikhögskolan. Kendall fann i Göteborg vår växande och hårt jobbande ”Suzukigrupp”, vilken han använde för att demonstrera med i en del av sina presentationer. Jag kommer fortfarande ihåg hur vi, samma morgon som han skulle fortsätta sin resa norrut, satt på hans hotellrum och gick igenom de första böckerna av violinskolan. Jag skrev tills pennan glödde. Vilken lycka att slippa de ganska så tråkiga breven. Samtidigt växte intresset för Suzukiundervisningen och det fanns nu många lärare – inte bara violinister – som kom på besök. Kendal inviterade mig att komma till hans universitet – Southern Illinois University i Edwardsville – som en av hans graduate assistants. Vilken glädje! Så jag var där 1973-74 och åren därefter fann många svenska violinlärare vägen till SIUE för Suzukistudier. Fram till dess var det omöjligt för mig att kunna leva på lönen från undervisningen, så 1975 – då jag slutade på Musikhögskolan – provspelade jag för en plats i Stora Teaterns Orkester (sedan GöteborgsOperans Orkester). – Återigen stor glädje: Jag fick en plats i 1:a-violinstämman, där jag sedan satt de kommande 20 åren. Kommer ihåg att jag tyckte det var oförskämt bra –

”...att spela underbar orkestermusik och att åka på turnéer – och dessutom få betalt..!”. Rollen som studiegrupp utvecklades vidare och många lärare kom på studiebesök. En del av dessa lärare åkte hem och startade upp egna grupper. I

början var elevernas startålder 6-8 år, men ganska snart började åldern gå ner. Snart fanns det flera grupper i landet och gradvis började vi hålla årliga sommarkurser – både för elever och lärare. Här var förstås Mr. Kendal vår favorit som gästlärare. Här kan nämnas att det finns en "Kendall Club" – bildad av många som genom åren från hela världen kom till SIUE för att studera för honom. Alla i denna klubb är överens om en sak – att John Kendall var den bästa lärare dom haft. Han kom sedan över till Sverige 10 gånger under 70-, 80- och 90-talen på våra sommarkurser för lärare och elever/föräldrar och hjälpte oss att strukturera vår undervisning. John Kendall avled 2011 94 år gammal. Intresserad kan läsa mer om honom på:

https://www.siu.edu/lovejoy-library/musiclistening/special_collections/title/kendall/kendall.shtml

Hur "Nurtured by Love" blev "Kunskap med Kärlek"

Under min tid i USA med Mr. Kendall började jag fundera på hur viktigt det var att vi hade en svensk översättning av Suzukis bok "Nurtured by Love" vid skapandet av en svensk Suzukirörelse. Jag tyckte att den uppgiften krävde någon med "en fot i Suzuki och en i engelska språket". Jag pratade en hel del med Kendall om detta och en dag sa han "*Sven, you should translate the book yourself! You can do it..!*". Min Svenska blygsel hade förbjudit tankar som dessa. Men vem kunde säga emot Mr. Kendalls ord? Så efter hemkomsten till Sverige började jag att översätta en timme varje kväll efter att jag kommit hem från Operan. Det var i regel runt kl. 23. Men – som Suzuki ofta sa: "*A habit is half the work!*" eller "*Don't run – don't stop – just continue walking!*" På det sättet framskred arbetet sakta med säkert. Det var lite speciellt att översätta denna bok, kanhända till en del beroende på att Dr. Suzukis japanska bok blivit översatt till engelska av hans tyskfödda hustru Waltraud (!). Och det var här som jag kom in i bilden. I början av 1976 hade jag fått ihop en lång, lång lista med frågor till Dr. Suzuki. "*Dr. Suzuki – vad menar ni här..?*", "*Kan jag använda det här ordet här..?*", "*Vad är egentligen huvudsaken att få fram här..?*" etc. Så – ännu så länge i avsaknad av datorer och Internet, skrev jag ett långt brev till Dr. Suzuki. Så glad jag blev när svaret från Talent Education Institute damp ner i min postlåda våren -76. Dr. Suzuki önskade mig välkommen till Matsumoto följande

sommar! Jag kunde stanna två veckor! Jag var i extas! Så, på det här sättet kom jag för första gången att träffa Suzuki – i Matsumoto – under hans 78:e levnadsår. Han betedde sig som en ung pojke. Nästan varje dag hade vi te tillsammans på hans kontor och han gav mig all den tid jag behövde. Och de två veckorna blev mer än en månad. Jag var så glad, för förutom våra boksessioner fick jag många oskattbara individuella lektioner. Mrs. Suzuki gjorde sitt bästa för att jag inte skulle känna hemlängtan, genom att köra omkring i en VIT VOLVO med automatväxel – antagligen den enda i sitt slag i Matsumoto denna tid på jorden...

SSZ bildas

1983 bildades Svenska Suzukiförbundet (SSZ) – en av de första nationella förbunden i European Suzuki Association (ESA). Nu var vi en stor grupp svenska lärare och det fanns ett behov av en organisatorisk ram. Ett allra första årsmöte hölls och en styrelse bildades. Två år senare trycktes vårt första nummer av SuzukiNytt. Efter viss inkörning publicerades tidningen 4 gånger per år. Så när tidningen nu utkommer med sitt sista pappersnummer har den funnits i 35 år. Allt Gott inför fortsättningen på nätet! Med både det nationella förbundet och tidningen tyckte vi oss kunna se en organisation som på allvar kunde bygga "Svensk Suzuki". 1985 var jag tillbaka i Matsumoto – nu för en längre period. - Att få bo uppe i bergen som omgav Matsumoto i underbara Mrs. Ishis hus, åka fram och tillbaka på hennes cykel – ibland i djup snö. – Att varje dag få delta i Suzukis grupper och individuella lektioner för oss lärare – detta var fantastiska gåvor. Varje ögonblick kände man att man var tillsammans med en exceptionell människa. Givetvis var den flesta studenterna från Japan, men nu i mitten av 80-talet, fanns det allt fler från andra länder. För mig är det omöjligt att välja mellan alla saker vi var med om, men Suzukis vana att varje morgon hitta på en ny pedagogisk idé, hans mix av disciplin och humor, hans "10.000 times please..!", hans – efter 3 timmars hård grupp lektion – springande först i raden till kontoret, där han hade speciella stora pappkartonger fulla med godis som vi kastade på varann´ – är bara några sätt han använde för att få fram sina fundamentala musikaliska, pedagogiska och tekniska idéer. En dag kom han fram till mig och gav mig ett datum "...for your graduation concert Sven..." Jag – examen?! Proceduren var att när detta inträffade så skulle man ackompanjerad av en kammarorkester – bestående av studenter på institutet – ge en officiell konsert i

institutets konsertsal. Medveten om den skillnad i kompetens som ofta gällde mellan de japanska lärarna och de som kom från andra länder, var jag ändå jättelycklig att få ge denna konsert tillsammans med mina studiekamrater och från Dr. Suzukis hand erhålla hans för tillfället handmålade certifikat. Nu hade jag tillåtelse att starta lärarutbildning hemma i Sverige – vilket skedde samma höst. Jag kommer aldrig att glömma hans ord, när han leende sa *“Sven – now go home to Sweden and start training teachers in the `Swedish-Japanese Suzuki Method`!”* Så lätt det hade varit för honom att där och då säga *“...i min metod”*. Men han visste att, för att verkligen lyckas med något sådant, krävs det en hel del justeringar till den aktuella kulturen och samtidigt behålla grundstenarna i hans metod. Bara tre år senare – 1988 – hade SSZ äran att arrangera “8th European Suzuki Conference” i Borlänge. Vid den tiden var Dr. Suzuki 90 år gammal och mera lekfull än någonsin. När han tillsammans med sin fru Waltraud och en japansk ”service crew” anlände till Dala Airport, började han – hållande sin violinlåda – dansa på den röda matta som införskaffad för tillfället ledde ända fram till flygplanet. Alla unga violinister som ute på plattan formade en välkomstorkester under Bosse Thaléns säkra ledning, hade svårt att spela på grund av allt skrattande. Nästan 100 lärare och därpå 700 elever plus föräldrar tillbringade 11 oförglömliga augustidagar i Borlänge.

Göteborgs Suzukiförening och SSZ av idag

Nästa år – 2021 – firar Göteborgsföreningen 50 år och SSZ sitt 38:e år. I Göteborg har vi idag 12 lärare som undervisar i violin, viola, cello, gitarr, flöjt, piano och rytmik. I dag kan man på många ställen finna Suzukiundervisning till lägre kostnad än vad t.ex. vi i vår förening kan erbjuda. Så vi för en ständig kamp för att motivera föräldrar att kanske betala mer än vad man kräver på andra håll. Men – det vet vi – Suzukiundervisning med bibehållande av de viktiga byggstenarna håller en hög kvalitet. Och – ingen ”metod” är bättre än dom som använder den! I dagens värld behövs Suzukis tankar mer än någonsin. Många av dagens politiska och militära ledare verkar helt ha missat gammaldags ansvarskänsla, medkänsla för andra människor och nödvändigheten av att tala sanning. Vår värld behöver hitta tillbaka till rötterna för humanitet, för att klara av att rädda både oss själva och planeten. Det som Dr. Suzuki under sin långa levnad ville få oss att förstå – och som vi idag ännu mer behöver omsätta i handling – är att en bättre värld måste starta med våra

växande barn. Som alltid. Det var detta han höll tal om i bl.a. FN. Det var därför han nominerades till Nobels fredspris. Efter 37 års ordförandeskap i SSZ avgick jag 2018. Några år tidigare tvingades jag att genomgå en axeloperation och efter det blev det knepigare att spela violin. Så både undervisning och lärarutbildning blev svårare. Men jag hoppar in här och där i lärarutbildning och älskar att delta i ESA:s examensjurys runt om i Europa. Alla dessa år var så fulla av – arbete! Ja, men också av glädje, gemenskap och lärande. Suzuki gav elever och föräldrar – och oss lärare – verktyg för livet. Verktyg för att överleva. Det tar lång tid och mycket energi och kunskap att sätta dessa verktyg i arbete. Men det **är** möjligt. Och nödvändigt. Vårt svenska nationella förbund har i dag runt 180 lärarmedlemmar och 900+ familjer/elever.

Förresten – Elisabet Samuelsson har sedan länge Livslångt Hedersmedlemskap i Svenska Suzukiförbundet.

*The Suzuki movement is perhaps
the most significant music movement
in music education of today*

Dorothy Delay, violinlärare på Juilliard School, New York